Критерії оцінювання навчання учнів Кольчинського ЗЗСО І-ІІІ ступенів

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 р. **№722** "Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 червня 2026 р. за № 922/46316 (із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 29 червня 2026 року №1001), відповідно до якого педагогічний працівник має право на академічну свободу в плануванні оцінювання, самостійного вибору методів та інструментів оцінювання з урахуванням специфіки навчального предмета / інтегрованого курсу та особливостей учнів задля отримання інформації про навчальний поступ кожного учня.

Оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2021 року № 813.

Оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів здійснюється з урахуванням вимог Державного стандарту базової середньої освіти та спрямоване на визначення рівня досягнення учнями результатів навчання, відстеження їхнього навчального поступу й надання зворотного зв'язку. Під час планування й проведення певного виду оцінювання вчитель самостійно обирає спосіб фіксування результатів. Використовувється компетентнісно орієнтовані завдання та інші інструменти оцінювання, що дають змогу визначити рівень досягнення результатів навчання, передбачених Державним стандартом базової середньої освіти та відповідною модельною навчальною програмою предмету / інтегрованого курсу.

Особливості організації оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів визначаються окремими методичними рекомендаціями, затвердженими Міністерством освіти і науки України. (додаток 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 17.08.2026 №1430)

Оцінювання результатів навчання учнів 10–11 класів здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 року № 329.

Оцінювання виконує такі функції:

формувальна — забезпечення відстеження динаміки навчального поступу учнів та визначення їх особистих навчальних потреб;

констатувальна — встановлення рівня досягнення результатів навчання;

діагностувальна — виявлення стану набутого досвіду, з'ясування причин утруднень, відстеження динаміки процесу навчання;

мотиваційна — активізація внутрішніх мотивів до навчання через конструктивне оцінювання, що викликає почуття задоволення від результату;

коригувальна — спрямування зусиль на подолання виявлених труднощів шляхом індивідуалізації завдань та підходів;

прогностична — визначення знань та вмінь, необхідних на наступних етапах навчання, формування реалістичних очікувань;

розвивальна — мотивування до рефлексії, самовдосконалення, аналізу власних сильних і слабких сторін через якісний зворотний зв'язок;

виховна — налаштування учнів на відповідальність за результати власного навчання та якісне виконання завдань;

управлінська — забезпечення інформацією для ухвалення рішень щодо академічної успішності, необхідності підтримки, переведення до наступного класу та моніторингу якості навчання на рівні закладу освіти.

Підходи до оцінювання

1. Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах компетентнісного підходу.

2. Реалізація компетентнісного підходу вимагає від педагогічного працівника дотримання таких вимог:

фокусування на здатності учнів застосовувати знання в практичних ситуаціях, а не на механічному відтворенні теоретичного матеріалу;

застосування практико-орієнтованих завдань;

акцентування уваги на ступені оволодіння вмінням, а не на кількості допущених помилок;

підтримка позитивного ставлення до навчальних досягнень учнів незалежно від рівня таких досягнень;

використання різноманітних методів для виявлення рівня сформованості знань, умінь, ставлень та цінностей;

врахування індивідуального освітнього поступу під час формувального оцінювання;

залучення учнів до самооцінювання та взаємооцінювання;

здійснення оцінювання виключно на основі чітких і зрозумілих критеріїв;

надання якісного зворотного зв'язку педагогічним працівником іншим учасникам освітнього процесу.

3. Процес оцінювання має враховувати рівень сформованості наскрізних умінь учнів (зокрема, читання з розумінням, критичного та системного мислення, здатності співпрацювати з іншими, розв'язувати проблеми тощо).

Види оцінювання

1. Основними видами оцінювання в закладі освіти є формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) та державна підсумкова атестація.

2. Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів та визначення його навчальних потреб. Воно здійснюється педагогічним працівником, а також шляхом взаємооцінювання та самооцінювання учнями.

3. Поточне оцінювання здійснюється на визначених етапах освітнього процесу з метою перевірки відповідності досягнутих результатів очікуваним за допомогою спеціального інструментарію.

4. Підсумкове оцінювання здійснюється шляхом зіставлення досягнутих результатів навчання з очікуваними та поділяється на тематичне, семестрове та річне.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання за структурною одиницею навчальної програми та/або результатів виконання підсумкової (діагностувальної) роботи.

Семестрове оцінювання є узагальненням результатів навчання наприкінці вивчення всіх структурних одиниць програми, передбачених для відповідного періоду навчання та/або підсумкових семестрових робіт.

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових оцінок.

5. Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття певного рівня повної загальної середньої освіти, вимогам державних стандартів загальної середньої освіти на відповідному рівні. Проведення державної підсумкової атестації та звільнення від неї здійснюється відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979.

6. У разі вибуття учня із закладу освіти (зокрема через виїзд за кордон, надання соціальної відпустки, призов на військову службу тощо) оцінювання результатів його навчання може бути проведене достроково. Процедура такого оцінювання визначається закладом освіти.

Організація та форми оцінювання:

1. Залежно від суб’єкта оцінювання є:

оцінювання, що здійснюється педагогічним працівником та вимагає формулювання зрозумілих освітніх цілей, ознайомлення з критеріями оцінювання, розробленими закладами освіти (далі — критерії оцінювання), та надання своєчасного зворотного зв’язку;

взаємооцінювання, що здійснюється учнями в парах / групах за критеріями оцінювання;

самооцінювання, що здійснюється учнями шляхом самостійного співвіднесення власних результатів навчання з критеріями оцінювання.

2. Залежно від об’єкта оцінювання є:

оцінювання процесу (формувальне оцінювання) — спостереження за ходом виконання завдань та рівнем залученості;

оцінювання результату (поточне та підсумкове оцінювання) — аналіз кінцевого результату відповідно до критеріїв оцінювання.

3. Залежно від способу подання результатів формами оцінювання є усна, письмова та практична. Форми оцінювання можуть бути реалізовані в очному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, у тому числі під час здобуття освіти за дистанційною формою.

4. Залежно від кількості залучених до оцінювання учнів його організація може бути індивідуальною, груповою та фронтальною.

Методи, інструменти, шкали та загальні критерії оцінювання:

1. Педагогічний працівник має право на академічну свободу щодо самостійного вибору методів та інструментів оцінювання з урахуванням специфіки навчального предмета / інтегрованого курсу та особливостей учнів.

2. До основних методів оцінювання належать:

педагогічне спостереження, що фіксується за допомогою ситуативних нотаток, контрольних переліків у форматі «так / ні» тощо;

аналіз продуктів освітньої діяльності шляхом оцінювання досліджень, проєктів, виробів, створених учнями, за критеріями оцінювання;

словесні методи (опитування, анкетування, інтерв'ю, бесіда).

3. Інструментарієм оцінювання є сукупність спеціально розроблених завдань, релевантних до очікуваних результатів навчання.

4. Оцінювання результатів навчання здійснюється за такими шкалами:

вербальна шкала — передбачає оцінювання за допомогою словесних формулювань;

рівнева шкала — визначає чотири рівні: початковий (П), середній (С), достатній (Д), високий (В);

бальна шкала — передбачає використання 12-бальної системи (від 1 до 12).

Співвідношення між зазначеними в цьому пункті шкалами:

Вербальна шкала	**Рівнева шкала**	**Бальна шкала**
потребує істотної підтримки для досягнення результатів навчання	Початковий рівень (П)	1–3 бали
потребує ситуативної підтримки для досягнення результатів навчання	Середній рівень (С)	4–6 балів
має посутні успіхи в досягненні результатів навчання	Достатній рівень (Д)	7–9 балів
має значні успіхи в досягненні результатів навчання	Високий рівень (В)	10–12 балів

5.Правила застосування шкал:

для учнів 1–2 року навчання формувальне, поточне та підсумкове оцінювання здійснюється виключно за вербальною шкалою;

для учнів 3–4 року навчання формувальне оцінювання здійснюється за вербальною шкалою, а поточне — за вербальною або рівневою; підсумкове — за рівневою шкалою;

для учнів 5–9 класів формувальне оцінювання здійснювати за вербальною або бальною шкалами (без урахування його результатів під час підсумкового оцінювання), а поточне та підсумкове оцінювання здійснюються за бальною шкалою.

У разі запровадження закладом освіти власної шкали оцінювання результатів навчання учнів ним мають бути визначені правила переведення до цих Системи та критеріїв.

6. Результати семестрового, річного оцінювання та державної підсумкової атестації (у разі проведення) відображаються у свідоцтві досягнень учня.

7. Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів (додаток до цих Системи та критеріїв), що визначають єдині підходи до встановлення рівня результатів навчання учнів, розроблено на засадах компетентнісного підходу з урахуванням таких інтегрованих показників навчальної та пізнавальної діяльності учнів:

{Абзац перший пункту 7 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1001 від 29.06.2026}

когнітивні процеси;

навчальна діяльність;

рівень самостійності;

рівень комунікації та взаємодії;

частота вияву умінь.

8. Загальні критерії оцінювання є основою для розроблення закладами освіти критеріїв оцінювання за освітніми галузями (навчальними предметами/ інтегрованими курсами).

{Пункт 8 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1001 від 29.06.2026}

9. Заклад освіти може розробляти, у тому числі із залученням всіх учасників освітнього процесу, критерії оцінювання, адаптовані для дистанційної форми та інших форм здобуття освіти. Критерії оцінювання підлягають оприлюдненню на вебсайті закладу освіти (у разі його відсутності — на вебсайті засновника) не пізніше ніж через десять робочих днів з дня їх затвердження.

{Пункт 9 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1001 від 29.06.2026}

Процедури оцінювання та забезпечення академічної доброчесності

1. Обов'язковому оцінюванню підлягають обов'язкові освітні компоненти, визначені освітньою програмою закладу. Вибіркові освітні компоненти оцінюються згідно з рішенням педагогічної ради закладу.

2. Індивідуальні консультації підлягають винятково формувальному оцінюванню.

3. Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється згідно із загальними критеріями оцінювання, які можуть бути адаптовані відповідно до особливостей освітнього процесу, середовища, індивідуальних навчальних цілей (у разі модифікації змісту навчального предмета / інтегрованого курсу), та з урахуванням індивідуального навчального плану (за його наявності).

4. Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється з дотриманням принципів і правил академічної доброчесності. У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності під час виконання навчальної роботи застосовуються заходи реагування та санкції відповідно до Законів України «Про повну загальну середню освіту», «Про академічну доброчесність» та/або внутрішніх актів закладу освіти.

{Пункт 4 розділу VII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1001 від 29.06.2026}

Вимоги щодо оцінювання учнів 1-11 класів:

1.Оцінювання результатів навчання здійснювати відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 р. **№722** "Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 червня 2026 р. за № 922/46316 (із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 29 червня 2026 року №1001).

Не вносити до класного журналу оцінювання за групами результатів.

2. Оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів здійснювати відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2021 року № 813.

3. Для учнів 1–2 класів формувальне, поточне та підсумкове оцінювання здійснювати виключно за вербальною шкалою;

для учнів 3–4 класів формувальне оцінювання здійснювати за вербальною шкалою, а поточне — за вербальною або рівневою без внесення до класного журналу; підсумкове — за рівневою шкалою з внесенням до класного журналу;

для учнів 5–9 класів формувальне оцінювання здійснювати за вербальною, рівневою або бальною шкалами (без урахування його результатів під час підсумкового оцінювання), а поточне та підсумкове оцінювання здійснювати за бальною шкалою;

оцінювання результатів навчання учнів 10–11 класів здійснювати відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 року № 329, а саме за бальною шкалою проводити поточне та підсумкове оцінювання;

курси за вибором в 10-11 класах оцінювати вербально.

4. Результати семестрового, річного оцінювання та державної підсумкової атестації (у разі проведення) відображати у свідоцтві досягнень учня/ учениці.

5.Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами здійснювати згідно із загальними критеріями оцінювання, які адаптовані відповідно до особливостей освітнього процесу, середовища, індивідуальних навчальних цілей (у разі модифікації змісту навчального предмета/ інтегрованого курсу), та з урахуванням індивідуального навчального плану.

6. Оцінювання результатів навчання учнів здійснювати з дотриманням принципів і правил академічної доброчесності.